

31987L0344

L 185/77

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

4.7.1987

SMERNICA RADY

z 22. júna 1987

o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa poistenia právnej ochrany

(87/344/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 57, ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže smernica Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie priameho poistenia s výnimkou životného poistenia, ⁽⁴⁾ naposledy zmenená a doplnená smernicou 87/343/EHS ⁽⁵⁾, vylúčila s cieľom uľahčiť prístup k týmto činnostiam a ich vykonávanie niektoré rozdiely existujúce medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi;

keďže však článok 7 ods. 2 písm. c) smernice 73/239/EHS stanovuje, že „až do ďalšej koordinácie, ktorá sa musí uskutočniť do štyroch rokov od oznámenia tejto smernice, je Spolková republika Nemecko oprávnená zachovať ustanovenia, podľa ktorých je na jej území zakázaná súčasná činnosť v odvetviach zdravotného poistenia, poistenia úveru a poistenia kaucie alebo poistenia právnej ochrany, buď navzájom alebo s inými poistnými odvetviami“;

keďže súčasná smernica upravuje koordináciu poistenia právnej ochrany, ako to predpokladá článok 7 ods. 2 písm. c) smernice 73/239/EHS;

keďže s cieľom chrániť poistené osoby, majú sa vykonať opatrenia, aby sa podľa možnosti zabránilo akémukoľvek konfliktu záujmov medzi osobou s krytím právnej ochrany a jej poisťovateľom vyplývajúceho zo skutočnosti, že poisťovateľ mu poskytuje poistnú ochranu v súvislosti s akýmkoľvek iným poistným odvetvím uvedeným v prílohách smernice 73/239/EHS alebo poskytuje poistnú ochranu inej osobe, a ak by taký konflikt vznikol, umožniť jeho riešenie;

keďže poistenie právnej ochrany v súvislosti so spormi alebo rizikami, ktoré vznikajú z používaním námorných plavidiel alebo v súvislosti s ním, by so zreteľom na ich osobitnú povahu mali byť vylúčené z rozsahu tejto smernice;

keďže činnosť poisťovateľa, ktorý poskytuje služby alebo znáša náklady na obhajobu poistenej osoby v súvislosti so zmluvou o povinnom poistení zodpovednosti za škodu, by sa mala tiež vylúčiť z pôsobnosti tejto smernice, ak táto činnosť je v rovnakom čase vykonávaná vo vlastnom záujme poistníka podľa tohto poistenia;

keďže členské štáty by mali mať možnosť vylúčiť z rozsahu tejto smernice činnosť poistenia právnej ochrany, ku ktorým sa zaviazal poisťovateľ poskytovania pomoci, ak sa táto činnosť vykonáva v inom členskom štáte ako v štáte, v ktorom má poistená osoba riadne bydlisko a ak predstavuje zmluvnú stranu zmluvy, ktorá kryje výlučne pomoc poskytovanú osobám, ktoré sa dostanú do problémov počas cestovania, keď sú mimo domova alebo keď sú mimo svojho trvalého bydliska;

keďže systém povinnej špecializácie v súčasnosti používaný jedným členským štátom, teda Spolkovou republikou Nemecko, vylučuje väčšinu konfliktov; pretože však sa nejaví ako potrebné s cieľom dosiahnuť tento výsledok, rozšíriť tento systém na celé spoločenstvo, čo by vyžadovalo rozdelenie zložených záväzkov;

keďže požadovaný výsledok možno dosiahnuť aj požadovaním, aby poisťovne poskytovali samostatný kontrakt alebo samostatnú časť jednej poisťky pre poistenie právnej ochrany a ich zaviazaním buď aby mali samostatné riadenie pre poistenie právnej ochrany, alebo poveriť riadenie nárokov v súvislosti s poistením právnej ochrany poisťovní, ktorý má samostatnú právnu subjektivitu alebo poskytnúť osobe, ktorá má krytie právnej ochrany právo vybrať si svojho právniku od chvíle, od ktorej má právo nárokovať si od svojho poisťovateľa;

keďže nech sa prijme ktorékoľvek riešenie, záujem osôb s krytím právnej ochrany bude chránený ekvivalentnou ochranou;

keďže záujem osôb, ktoré majú krytie právnej ochrany znamená, že poistená osoba musí dokázať vybrať si právniku alebo inú osobu náležito kvalifikovanú podľa vnútroštátneho práva pri ľubovoľnom vyšetrovaní alebo konaní a vždy, keď sa vyskytne konflikt záujmov;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 198, 7.8.1979, s. 2.⁽²⁾ Ú. v. ES C 260, 12.10.1981, s. 78.⁽³⁾ Ú. v. ES C 348, 31.12.1980, s. 22.⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3.⁽⁵⁾ Pozri s. 72 tohto úradného vestníka.

keďže členské štáty by mali mať možnosť vyňať poisťovne z povinnosti poskytovať poistenej osobe tento voľný výber právnikovi ak poistenie právnej ochrany je obmedzené na prípady vznikajúce z používania cestných vozidiel na ich území a ak sa splnia iné reštriktívne podmienky;

keďže, ak vznikne konflikt medzi poisťovateľom a poistníkom, dôležité je, aby sa vyriešil najspravodlivejším a najrýchlejším možným spôsobom; pretože preto je náležité, aby sa realizovalo ustanovenie v poistkách poistenia právnej ochrany o arbitrážnom postupe alebo postupe, ktorý ponúka podobné záruky;

keďže druhý odsek bodu C prílohy ku smernici 73/239/EHS upravuje, že riziká zahrnuté do triedy 14 a 15 v bode A sa nemusia považovať za riziká podporujúce iné odvetvia; keďže poisťovacia poisťovňa by nemal byť schopný kryť právnu ochranu ako riziko podporujúce iné riziko bez toho, aby obdržal autorizáciu v súvislosti s rizikom právnej ochrany; keďže však členský štát by mal mať možnosť považovať odvetvie 17 za riziko doplnujúce odvetvie 18 v špecifických prípadoch; pretože preto bod C uvedenej prílohy by sa mal v súlade s tým upraviť a doplniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Účelom tejto smernice je koordinovať ustanovenia zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení týkajúcich sa poistenia právnej ochrany podľa bodu 17 písmena A prílohy k smernici Rady 73/239/EHS s cieľom zjednodušiť účinné uplatňovanie slobody usadiť sa a vylúčiť podľa možností akýkoľvek konflikt záujmov, ktorý by vznikol najmä zo skutočnosti, že poisťovateľ kryje inú osobu alebo kryje osobu v súvislosti tak s právnou ochranou, ako aj akýmkoľvek iným odvetvím v tejto prílohe, a ak by taký konflikt vznikol, umožniť jeho riešenie.

Článok 2

1. Táto smernica sa vzťahuje na poistenie právnej ochrany. Tá spočíva v záväzku poisťovne znášať za úhradu poistného náklady na súdne konanie a poskytovať iné služby priamo spojené s poistným krytím, najmä z hľadiska:

- zabezpečenia náhrady za stratu, poškodenie alebo úraz utrpenej poistnou osobou, mimosúdny mimosúdny vypořádáním alebo prostredníctvom občianskeho alebo trestného konania,
- obhajobou alebo zastupovaním poistenej osoby v občianskom, trestnom, správnom alebo inom konaní alebo v súvislosti s akoukoľvek pohľadávkou uplatňovanou proti nej.

2. Táto smernica sa však nevzťahuje na:

- poistenie právnej ochrany, keď sa toto poistenie týka sporov alebo rizík vznikajúcich z používania námorných plavidiel alebo v súvislosti s ním,
- činnosť, ktorú vykonával poisťovateľ poskytujúci krytie zodpovednosti za škodu na účely obhajoby alebo zastupovania poistenej osoby v akomkoľvek vyšetrení alebo konaní, ak túto činnosť v rovnakom čase vykonáva vo vlastnom záujme v rámci tohto krytia,
- ak sa tak členský štát rozhodne, činnosť poistenia právnej ochrany realizovaná poisťovateľom pomoci, ak túto činnosť vykonáva v členskom štáte inom ako štát, v ktorom má poistená osoba riadne bydlisko, ak predstavuje časť zmluvy, ktorá kryje len pomoc poskytovanú osobám, ktoré sa dostanú do ťažkostí počas cestovania, keď sú mimo domova alebo keď sú mimo svojho trvalého bydliska. V tomto prípade musí byť v zmluve jasne uvedené, že dané krytie je obmedzené na okolnosti uvedené v predchádzajúcej vete a je vo vzťahu k poisteniu poskytovania pomoci je doplnkovým.

Článok 3

1. Krytie právnej ochrany je upravené osobitnou poistnou zmluvou ako zmluvou pre iné odvetvia poistenia, alebo je upravené v samostatnej časti jednej poistnej zmluvy, v ktorej sa upresní povaha krytia právnej ochrany a, ak to vyžaduje členský štát, aj výška príslušného poistného.

2. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia, aby zabezpečil, že poisťovne usadené na jeho území prijímú v súlade s možnosťou stanovenou členským štátom, alebo podľa vlastného výberu, ak s tým členský štát súhlasí, najmenej jedno z nasledujúcich alternatívnych riešení:

- a) poisťovňa zabezpečí, že žiaden pracovník, ktorý sa zaoberá správou plnení pri poistení právnej ochrany alebo právnym poradenstvom súčasne s nimi nebude vykonávať podobnú činnosť
 - ak je poisťovňa viacodvetvová, pre iné odvetvie, v ktorom je činná,
 - bez ohľadu na to, či je poisťovňa viacodvetvová alebo špecializovaná, v inej poisťovni, ktorá je finančne, obchodne alebo administratívne spojená s prvou poisťovňou a poskytuje poistenie v jednom alebo viacerých iných poistných odvetviach stanovených v smernici 73/239/EHS;
- b) poisťovňa poverí správou plnení v súvislosti s poistením právnej ochrany inú poisťovňu, ktorá má samostatnú právnu subjektivitu. Táto poisťovňa bude uvedená v samostatnej zmluve alebo v samostatnej časti uvedenej v odseku 1. Ak je poisťovňa, ktorá má samostatnú právnu subjektivitu, prepojená s poisťovňou, ktorá vykonáva jedno alebo viac iných odvetví poistenia uvedených v písmene A prílohy k smernici 73/239/EHS, pracovníci poisťovne, ktorí sa zaoberajú spracovaním plnení alebo právnym poradenstvom spojeným s týmto

spracovaním, nesmú súčasne vykonávať rovnakú alebo podobnú činnosť v inej poisťovni. Členské štáty môžu ďalej stanoviť rovnaké požiadavky pre členov riadiaceho orgánu;

- c) poisťovňa v zmluve poskytne poistenej osobe právo zveriť obhajobu jej záujmov od chvíle, od ktorej má právo nárokovat' si od svojho poisťovateľa podľa poisťky, právnikovi podľa jej výberu alebo v miere, v akej to vnútroštátne právo povoľuje, akejkoľvek inej náležito spôsobilej osobe.

3. Nech sa prijme ktorékoľvek riešenie, záujem osôb, ktoré majú krytie právnej ochrany, sa bude považovať za zachované ekvivalentným spôsobom podľa tejto smernice.

Článok 4

1. Akákoľvek zmluva o poistení právnej ochrany bude vyslovene uznávať, že:

- a) poistená osoba má právo slobodného výberu právnicka alebo inej osoby náležito kvalifikovanej podľa vnútroštátneho práva s cieľom obhajovať, zastupovať alebo slúžiť záujmom poistenej osoby v akomkoľvek vyšetrovaní alebo konaní;
- b) poistená osoba si slobodne vyberie právnicka alebo, ak to uprednostní a pokiaľ to umožňuje vnútroštátne právo, akúkoľvek inú náležito spôsobilú osobu, ktorá bude slúžiť jej záujmom vždy, keď vznikne konflikt záujmov.

2. Právnik znamená akúkoľvek osobu, ktorá je oprávnená vykonávať svoje povolanie podľa jedného z označení stanovených v smernici Rady 77/249/EHS z 22. marca 1977 na uľahčenie účinného výkonu slobody právnikov poskytovať služby ⁽¹⁾.

Článok 5

1. Každý členský štát môže poskytnúť výnimku z uplatňovania článku 4 ods. 1 pre poistenie právnej ochrany, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) mpoistenie je obmedzené na prípady vznikajúce z používania cestných vozidiel na území daného členského štátu;
- b) poistenie je spojené so zmluvou o poskytovaní pomoci v prípade nehody alebo poruchy týkajúcej sa cestného vozidla;
- c) ani poisťovateľ právnej ochrany ani poisťovateľ poskytovania pomoci nie je činný v žiadnom odvetví poistenia zodpovednosti;

(¹) Ú. v. ES L 78, 26.3.1977, s. 17.

- d) sú prijaté opatrenia, aby právne poradenstvo a zastupovanie každej strany v spore bolo realizované úplne nezávislými právnikmi, keď tieto stany sú poistené na právnu ochranu rovnakým poisťovateľom.

2. Výnimka poskytnutá členským štátom poisťovni podľa odseku 1 neovplyvní uplatňovanie článku 3 ods. 2.

Článok 6

Členský štát prijme všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že bez toho, aby tým bolo dotknuté právo obrátiť sa s opravným prostriedkom na súdny orgán, ktoré môže byť stanovené vnútroštátnym právom, sa ustanoví arbitráž alebo iný postup, ktorý poskytuje porovnateľné záruky objektívnosti, pričom v prípade rozdielnosti názorov medzi poisťovateľom právnej ochrany a jeho poisteným, umožní prijať rozhodnutie o postoji, ktorý sa prijme s cieľom spor vyriešiť.

V zmluve o poistení musí byť uvedené právo poistenej osoby využiť takýto postup.

Článok 7

V prípade konfliktu záujmov alebo nehody o spôsobe urovnania sporu poisťovateľ právnej ochrany alebo podľa potreby úrad pre vysporiadanie škôd bude informovať poistenú osobu o

- práve uvedenom v článku 4,
- možnosti využiť postup uvedený v článku 6.

Článok 8

Členské štáty zrušia všetky ustanovenia, ktoré zakazujú poisťovateľovi vykonávať na svojom území poistenie právnej ochrany a iné poistné odvetví súčasne.

Článok 9

Druhý pododsek písmena C prílohy k smernici 73/239/EHS znie:

„Riziká zahrnuté do odvetví 14, 15 a 17 v bode A sa nesmú považovať za doplnkové riziká iných odvetví.

Napriek tomu riziko zahrnuté do odvetvia 17 (poistenie právnej ochrany) možno považovať za doplnkové riziko odvetvia 18, ak sú splnené podmienky stanovené v prvom pododseku, ak sa hlavné riziko týka výlučne pomoci poskytovanej osobám, ktoré sa dostali do ťažkostí pri cestovaní, keď sú mimo domova alebo keď sú mimo svojho trvalého bydliska.

Poistenie právnej ochrany možno považovať tiež za doplnkové riziko podľa podmienok stanovených v prvom pododseku, ktorý sa týka sporov alebo rizík vznikajúcich z používania námorných plavidiel alebo v súvislosti s ním.“

Článok 10

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou k 1. januáru 1990. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia budú uplatňovať najneskôr od 1. júla 1990.

Článok 11

Po oznámení⁽¹⁾ tejto smernice členské štáty oznámia Komisii texty hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 12

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Luxemburgu 22. júna 1987

Za Radu

predseda

L. TINDEMANS

⁽¹⁾ Táto smernica bola oznámená členským štátom 25. júna 1987.